

Lovforslag nr. L 59. Fremsat den 13. november 1984 af miljøministeren

Forslag

til

Lov om okker

Formål

§ 1. Denne lov har til formål at forebygge og bekæmpe okkergener i vandløb, søer eller havet i forbindelse med jordbrugerhvervets udgrøftning og dræning.

Godkendelse til udgrøftning og dræning

§ 2. Udgrøftning og dræning inden for jordbrugerhvervet må i nærmere afgrænsede områder, der fastsættes af miljøministeren, ikke påbegyndes uden godkendelse efter § 3.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang ændringer og reparationer omfattes af stk. 1.

§ 3. Ansøgningen om godkendelse skal indgives til amtsrådet og være ledsaget af fornødne jordbundsundersøgelser.

Stk. 2. Amtsrådet træffer afgørelse om godkendelse i sager, hvor der ikke fastsættes vilkår om etablering af okkerrensingsanlæg.

Stk. 3. Finder amtsrådet, at der i en godkendelse bør fastsættes vilkår om etablering af et okkerrensingsanlæg eller at godkendelse bør nægtes efter § 4, videresendes sagen med en udtalelse til afgørelse i miljøstyrelsen. Finder miljøstyrelsen, at godkendelse bør meddeles uden vilkår om etablering af okkerrensingsanlæg, tilbagesendes sagen til amtsrådet, der meddeler godkendelse efter stk. 2.

§ 4. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde og mod erstatning meddele afslag på en ansøgning om godkendelse til udgrøftning eller dræning.

Stk. 2. Erstatning efter stk. 1 skal svare til den nedgang i salgsværdi, som afslaget påfører den pågældende del af ejendommen.

Stk. 3. I mangel af enighed fastsættes erstatningen af landvæsenskommissionen.

Stk. 4. Der ydes ikke erstatning vedrørende arealer, hvor der tidligere er ydet erstatning efter stk. 1.

Stk. 5. Miljøstyrelsen kan stille som vilkår for ændring af et tidligere meddelt afslag, at udbetalt erstatning tilbagebetales helt eller delvist.

§ 5. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at drive og vedligeholde de okkerrensingsanlæg, der er nævnt i § 3, stk. 3, på de vilkår, der er anført i godkendelsen.

Stk. 2. Pligten efter stk. 1 tinglyses på ejendommen.

Støttemuligheder m.v.

§ 6. Inden for beløbsrammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove, kan miljøstyrelsen:

- 1) yde støtte til projektering, etablering og drift af okkerrensingsanlæg i forbindelse med jordbrugerhvervets udgrøftning og dræning,
- 2) yde støtte til okkerrensingsforanstaltninger, der fremmer forbedringen af vandkvaliteten i okkerbelastede vandløb m.v.,
- 3) yde støtte til dambrugere, hvor dræning eller udgrøftning efter denne lovs ikrafttræden har medført øgede udgifter til okkerrensingsforanstaltninger,

- 4) afholde udgifter til undersøgelser over jernudvaskningsforløbet og til afprøvning af nye metoder til forebyggelse eller bekæmpelse af okkergener,
- 5) yde støtte til drift af okkerrensingsforanstaltninger, der er etableret efter lov nr. 57 af 18. februar 1981 om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb med senere ændringer, og
- 6) yde erstatning efter § 4.

Stk. 2. Den del af en beløbsramme, der ikke udnyttes i et finansår, kan overføres til et følgende finansår.

§ 7. Støtte efter § 6, stk. 1, nr. 1, fastsættes således, at den står i rimeligt forhold til den direkte værdiforøgelse jorden påføres ved dræning og jordens salgsværdi i drænet tilstand.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan fastsætte vilkår for ydelsen af støtte efter denne lov.

Stk. 3. Støtte efter denne lov kan nedsættes eller bortfalde, såfremt der ydes støtte til okkerrensingsforanstaltningerne efter anden lovgivning.

Bortfald af godkendelse m.v.

§ 8. Miljøstyrelsen kan bestemme, at en meddelt godkendelse bortfalder, at tilsagn om støtte bortfalder helt eller delvist og at udbetalt støtte skal tilbagebetales, såfremt:

- 1) ansøgeren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for henholdsvis godkendelsen eller tildelingen af støtte, eller
- 2) vilkårene for godkendelsen henholdsvis tildelingen af støtte ikke opfyldes.

Tilsyn m.v.

§ 9. Amtsrådet fører tilsyn med overholdelsen af denne lov og beslutninger truffet i medfør af loven.

Stk. 2. Opstår der fare for okkergener ved driften af de okkerrensingsanlæg, der er nævnt i § 3, stk. 3, kan amtsrådet pålægge ejeren inden en fastsat frist at udbedre anlægget og om nødvendigt straks at standse afledningen.

Stk. 3. Når et pålæg efter stk. 2. ikke efterkommes, kan amtsrådet lade det fornødne arbejde udføre på ejerens bekostning.

Stk. 4. Opstår der fare for okkergener ved en udgrøftning eller dræning, der i strid med § 2 er påbegyndt uden godkendelse efter § 3, eller hvor godkendelsen er bortfaldet efter § 8, kan amtsrådet lade det fornødne arbejde udføre på ejerens bekostning, når et pålæg til ejeren om at standse afledningen ikke efterkommes.

Stk. 5. Er faren betydelig, kan amtsrådet om nødvendigt træffe foranstaltninger efter stk. 3 og 4 uden forudgående pålæg.

§ 10. Amtsrådet, miljøstyrelsen eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget hertil, har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at tilvejebringe oplysninger til brug for beslutninger efter loven eller efter de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt for at udføre foranstaltninger som nævnt i § 9. Legitimation skal forevises på forlangende.

Stk. 2. Politiet kan yde bistand hertil efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem miljøministeren og justitsministeren.

Forskellige administrative bestemmelser

§ 11. Miljøministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Hvilke oplysninger, der af ansøgeren skal tilvejebringes i sager om godkendelse af udgrøftning og dræning efter § 3, stk. 2 og 3, erstatning efter § 4 og om støtte efter § 6.
- 2) Udbetaling af erstatning og støtte efter denne lov.
- 3) Amtsrådenes behandling af sagerne.
- 4) Indbringelse af sager for landvæsenskommissionen efter § 4, stk. 3.
- 5) Amtsrådenes tilsyn efter § 9.

Stk. 2. Ministeren kan bestemme, at afgørelser efter denne lov skal træffes af amtsrådet i stedet for af miljøstyrelsen.

§ 12. Støtte efter § 6 medregnes ikke til modtagerens skattepligtige indkomst. Den del af udgifterne til okkerrensingsforanstaltninger, som dækkes af støtten, kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen eller medregnes ved opgørelsen af grundlaget for skattemæssige afskrivninger og medregnes ikke til anskaffelsessummen ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af ejendommen.

§ 13. Miljøstyrelsens og amtsrådets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 14. Loven finder ikke anvendelse på udgrøftning og dræning, der reguleres i henhold til vandforsyningslovens kapitel 5, vandløbslovens kapitel 6, bortset fra § 21, og kapitel 9 og miljøbeskyttelseslovens § 17 og kapitel 5. Der kan dog i disse tilfælde ydes støtte efter § 6, stk. 1, nr. 2, 4 og 5.

Stk. 2. Udførelsen af okkerrensingsforanstaltninger i medfør af denne lov bevirker ikke, at der skal indhentes godkendelse i henhold til vandløbslovens kapitel 9.

Stk. 3. Miljøministeren kan bestemme, at loven også finder anvendelse på andre udgrøftninger og dræninger, der reguleres af vandløbslovens kapitel 6 og 9, end § 21.

Straf

§ 15. Med bøde straffes den, der

- 1) i strid med § 2 påbegynder udgrøftning eller dræning uden godkendelse efter § 3,
- 2) foretager afledning fra en udgrøftning eller dræning, der i strid med § 2 er påbegyndt uden godkendelse efter § 3,
- 3) foretager afledning fra en udgrøftning eller dræning, hvor godkendelsen er bortfaldet efter § 8,
- 4) overtræder vilkår, der er knyttet til en godkendelse efter § 3.

Stk. 2. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

I krafttræden m.v.

§ 16. Loven træder i kraft den 1. januar 1985.

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Afvanding af visse arealer i Danmark, hovedsagelig i Jylland, kan medføre tilførsel af surt og jernholdigt drænvand til vandløb, søer eller havet.

Disse gener forekommer i visse lavbundsområder, hvor jorden har et højt indhold af visse jernforbindelser, især pyrit (svovlkis). Ved dræning af disse arealer sker der en iltning af de jernholdige jordlag, hvorved svovlsyre, opløst jern og udfældet jern (okker) udvaskes fra arealet og føres med drænvandet til vandløb, søer og havet.

De tilførte jernforbindelser forringer vandkvaliteten og kan være til skade for plante- og dyrelivet i vandet og for de erhvervmæssige, rekreative og miljømæssige interesser, der knytter sig til vandløb m.v. Skaderne skyldes dels en direkte giftvirkning af jernforbindelser og svovlsyre på planter og dyr, og dels en forringelse af føde- og gydemuligheder for fisk som følge af aflejringer af okkerslam.

Ved lov nr. 57 af 18. februar 1981 om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb blev der i perioden 1. juni 1981 til 1. juli 1984 gennemført en 3-årig forsøgsordning til nærmere afklaring af problemerne omkring tilførsel af okker til vandløb, søer eller havet i forbindelse med jordbrugets afvands- og dræningsprojekter.

Hensigten med forsøgsordningen var dels at gennemføre undersøgelser med henblik på at tilvejebringe grundlag for en mere permanent ordning, og herunder bl.a. forbedre erfaringsgrundlaget om følgende tre punkter:

- 1) Den præcise beliggenhed af de arealer, der ved afvanding antages at afgive så meget okker, at bekæmpelse er påkrævet (de indgrebskrævende arealer),
- 2) De forskellige okkerbekæmpelsesmetoders effektivitet, praktiske drift og omkostninger,
- 3) Hvilke grænseværdier, der skal fastsættes for jernforbindelser for at sikre, at recipientmålsætningen ikke tilsidesættes,

og dels at yde støtte til dækning af udgifterne ved gennemførelse og drift af anlæg og andre for-

anstaltninger, der imødegår okkerskader på vandløb, søer eller havet i forbindelse med jordbrugets afvanding og dræning.

Til at forestå forsøgsordningen blev der nedsat en styringsgruppe med repræsentanter fra landbrugs-, fiskeri- og miljøministeriet samt de berørte organisationer. Styringsgruppens arbejde afsluttedes ultimo april 1984 med afgivelse af en redegørelse om de resultater og erfaringer, der er indhøstet i forsøgsperioden samt en beskrivelse af mulige ordninger for en fremtidig permanent okkerlovgivning (okkerredegørelsen, maj 1984).

I forsøgsperioden er beliggenhed af de indgrebskrævende arealer søgt afklaret dels ved en jordbundskortlægning af lavbundsområder i hele Jylland og dels ved en kortlægning af den aktuelle vandkvalitet i de fem omhandlede amtskommuner (Nordjylland, Viborg, Ringskøbing, Ribe og Sønderjylland). Ved redegørelsens afgivelse forelå resultaterne fra jordbundskortlægningen i disse amtskommuner, mens kortlægningen i hele Jylland (incl. Vejle og Århus) er afrapporteret juli 1984.

På baggrund af jordbundskortlægningen i hele Jylland (samlet amtskommunalt areal: 3.0 mill. ha, heraf vådbundsareal: ca. 0.6 mill. ha) er der foretaget en afgrænsning af i alt ca. 296.000 ha okkerpotentielle arealer, indenfor hvilke der kan være risiko for okkerbelastning i forbindelse med dræningsaktivitet, og der er udarbejdet et kortmateriale, der viser beliggenheden af disse arealer. Indenfor dette areal vil der på ca. 143.000 ha med stor sandsynlighed ske okkerbelastning som følge af dræningsaktivitet eller anden grundvandssænkning.

Ved kortlægningen af vandløbenes vandkvalitet er der udarbejdet et kortmateriale, der beskriver vandløbenes aktuelle jernbelastning og bufferegenskaber (alkalinitet).

Dette kortmateriale vil være nødvendigt, når man fremover skal tage stilling til hvilke problemer, der kan forventes i forbindelse med en planlagt dræning. Endvidere vil kortmaterialet kunne indgå ved amtskommunernes udarbejdelse af regionplantillægget 1984-85, herunder bl.a. ved land-

brugs-, frednings-, recipientkvalitets-, spildevands- og vandindvindingsplanlægningen.

Som led i forsøgsordningen er der endvidere gennemført en lang række undersøgelser i vandløb og i laboratoriet for at belyse, hvilke effekter okkerbelastningen har på fisk, smådyr og plantevækst i vandløbene. Allerede ved beskedne okkerbelastninger vil livsvilkårene for vandløbets smådyr forringes ved aflejring af udfældet okker på planter, dyr og vandløbsbund. Ligeledes vil fiskenes gydemuligheder forringes, og der vil ske okkerudfældninger på fiskenes gæller, hvorved disse kvæles.

Der er på grundlag af disse undersøgelser skabt et godt udgangspunkt for, at miljøministeren i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 8 kan fastsætte vejledende krav til vandkvaliteten på dette område, afhængig af den pågældende recipientkvalitetsmålsætning.

I forsøgsperioden er der endvidere afprøvet en række okkerrensningmetoder. Ved nogle af disse metoder søger man at fastholde jernet i jorden, f.eks. ved kalkning af jorden. Ved andre metoder foretages en rensning af det jernholdige drænvand, inden dette afledes til vandløbet f.eks. i udfældningsbassiner af forskellig udformning, i overrislingsbassiner med grøde, i specielt indrettede kalkfældningsanlæg og i biologiske rensningsanlæg.

Forsøgene har vist, at den eneste metode, som for nærværende har en høj rensningseffekt og sikkerhed, er kalkfældningsanlæg. Omkostningerne pr. ha ved denne metode er imidlertid meget store ved drænprojekter, der kun omfatter et lille drænaireal, men omkostningerne pr. ha falder meget ved drænprojekter, der omfatter større arealer. De andre metoder kan ikke i dag anbefales med rimelig sikkerhed. Nogle af metoderne er dog lovende og vil sandsynligvis kunne videreudvikles til at fungere tilfredsstillende.

Som led i forsøgsordningen blev der gennemført en midlertidig støtteordning, hvor staten gav fuld støtte til okkerforundersøgelse og okkerrensningssanlæg ved de enkelte drænprojekter. Støtteordningen var for de 5 amtskommuner knyttet sammen med loven om tilskud til dræning og vanding, således at der blev foretaget en vurdering af, om der var behov for indgreb mod okkerafledning ved de dræninger, hvortil der søgtes statstilskud. I forsøgsperioden er der i alt gennemført ca. 1.125 dræninger årligt i de fem amtskommuner, svarende til en drænavtaktivitet på ca. 4.600 ha årligt. For hele Jylland har drænavtaktiviteten været større.

På baggrund af erfaringerne fra støtteordningen og fra jordbundskortlægningen skønnes det, at der

under forudsætning af samme dræningsaktivitet som hidtil vil blive drænet ca. 1.000 ha årligt inden for de kortlagte okkerpotentielle områder i hele Jylland. Heraf skønnes ca. 1/3 af arealet (ca. 350 ha årligt) at medføre okkerbelastning, og der vil derfor maksimalt være behov for etablering af okkerrensningssanlæg med statsstøtte på ca. 350 ha årligt. Ved vurderingen af dette areal er der ikke taget hensyn til, at recipientkvalitetsplanlægningen kan medføre, at okkerrensning ikke vil være nødvendigt ved visse arealer, og at eksisterende lovgivning bl.a. vandløbsloven kan medføre, at der ikke bliver givet tilladelse til dræning af andre arealer.

Den nøjagtige placering af de arealer, som kræver okkerrensning, vil kun kunne fastlægges ved forundersøgelse af de enkelte drænairealer samt ved en vurdering af, om tilførslen vil forringe vandkvaliteten i en sådan grad, at dette vil være i strid med recipientkvalitetsmålsætningen for det pågældende vandområde.

Miljøministeren har i maj 1984 givet Folketinget en redegørelse om forsøgsordningen, og givet tilsagn om at fremsætte lovforslag om okker i efteråret 1984. Den kommende lovgivning på dette område foreslås sat i kraft senest 1. januar 1985, hvor den nugældende midlertidige støtteordning efter forlængelse ved lov nr. 160 af 11. april 1984 udløber.

2. Den fremtidige okkerordning

Efter § 17 i lov om miljøbeskyttelse må stoffer, der kan forurene vandet, ikke tilføres vandløb, søer eller havet eller oplægges så nær herved, at der kan være fare for, at de skylles ud deri. Efter miljøministeriets opfattelse er der ikke ved denne bestemmelse tilsigtet en begrænsning i adgangen til at gennemføre almindelig landbrugsmæssig udgrøftnings- og dræningsanlæg efter vandløbslovens bestemmelser. Den endelige afgørelse af dette spørgsmål henhører dog under domstolene, og Vestre Landsret har i en præjudiciel afgørelse i forbindelse med en verserende erstatningssag tiltrådt miljøministeriets opfattelse. Spørgsmålet er for nærværende indbragt til endelig afgørelse ved Højesteret.

Det foreslås med udgangspunkt i den netop afsluttede forsøgsordning at gennemføre en lovgivning på området, der i fremtiden kan beskytte vandløb mod okkergener i forbindelse med jordbrugets udgrøftnings- og dræningsaktiviteter.

Ordningen omfatter en kombineret godkendelses- og støtteordning, der bl.a. indebærer, at der indenfor nærmere af miljøministeren afgrænsede

områder kun kan drænes, såfremt der indhentes godkendelse hertil. Godkendelsesordningen vil i en bekendtgørelse, der udstedes samtidig med loven blive begrænset til at omfatte udgrøftning og dræning indenfor de i forsøgsperioden kortlagte okkerpotentielle arealer (defineret som kasse I + II + III). Ved udgrøftning eller dræning indenfor disse arealer, skal det bl.a. på baggrund af en forundersøgelse af drænarealet og recipientkvalitetsmålsætningen for det pågældende vandområde afklares, om der er behov for etablering af okkerrensingsanlæg. Ved de dræninger, hvor der er behov for okkerrensning, kan miljøstyrelsen yde støtte til projektering, etablering og drift af et okkerrensingsanlæg. Ordningen giver endvidere miljøstyrelsen adgang til mod erstatning at forhindre udgrøftnings- og dræningsprojekter med henblik på f.eks. at bevare højt prioriterede vandløb af væsentlig miljø- og fiskerimæssig værdi, eller at yde ansøgere kompensation for indskrænkninger i jordbrugserhvervets dyrkningsmuligheder i de tilfælde, hvor udgifterne til okkerrensningen på grund af arealets ringe størrelse er urimelig store i forhold til merindtjeningen ved dræningen, jfr. punkt 2.2 og 2.3.

På baggrund af erfaringerne fra forsøgsordningen skønnes godkendelsesordningen at medføre forundersøgelser ved ca. 1.000 ha drænareal årligt, mens der maksimalt skønnes behov for etablering af okkerrensingsanlæg ved ca. 350 ha årligt. Da der under forsøgsordningen på landsbasis i alt er drænet ca. 10.-12.000 ha årligt medfører godkendelsesordningen således, at der skal foretages forundersøgelser ved ca. 10 pct. af de dræninger, som ønskes gennemført, mens der kun skønnes behov for etablering af okkerrensingsanlæg ved ca. 3 pct. af samtlige dræninger. På landsbasis er det således kun en lille del af dræningerne, som berøres af denne ordning. Den fremtidige støtteordning vil også omfatte dræninger, som gennemføres udenfor de kortlagte okkerpotentielle områder, idet det ikke på forhånd helt kan udelukkes, at der kan være behov for at yde støtte til okkerrensingsforanstaltninger udenfor disse områder.

Når den endelige recipientkvalitetsplan foreligger, vil det være muligt yderligere at indsnævre de områder, der omfattes af godkendelsesordningen. F.eks. vil udgrøftning og dræning til vandområder, hvor der ikke stilles kvalitetskrav med hensyn til okkerbelastning, blive fritaget for godkendelsesordningen.

Miljøministeriet vil, når recipientkvalitetsplanen foreligger, tage kontakt med de berørte amtskommuner og kommuner samt med landbrugsministe-

riet (Arealdatakontoret som fagdatacenter for jord- og skovressourcedata) med henblik på en yderligere afgrænsning af de områder, der skal være omfattet af godkendelsesordningen, og det vil i den forbindelse blive overvejet om denne afgrænsning også bør fastlægges gennem regulativerne for offentlige vandløb jfr. vandløbslovens § 3, stk. 4.

Miljøstyrelsen vil endvidere i forbindelse med lovens ikrafttrædelse tage kontakt med landbrugsministeriet med henblik på at koordinere bestemmelser efter denne lov med landbrugsministeriets lov om tilskud til dræning og vanding.

2.1 Godkendelse til udgrøftning og dræning

Ved udgrøftning og dræning indenfor de afgrænsede okkerpotentielle områder vil der være behov for forundersøgelse af drænarealet, inden dræningen iværksættes med henblik på afklaring af, om dræningen medfører risiko for okkergener. Gennemførelsen af dræninger indenfor disse nærmere afgrænsede områder kræver derfor godkendelse af amtsrådet. Spørgsmålet om den enkelte dræning er godkendelsespligtig kan normalt afklares af den autoriserede dræningsprojekterende, der udarbejder dræningsprojektet. Henvendelse herom kan også ske til den pågældende amtskommune. Ansøgning om godkendelse fremsendes til amtskommunen og vedlægges fornødne jordbundsundersøgelser, samt en vurdering af om og i hvilket omfang projektet vil medføre øget okkerbelastning i vandløbet. Amtskommunen tager på baggrund heraf stilling til, om der er behov for etablering af okkerrensingsanlæg i forbindelse med projektets gennemførelse.

Amtskommunen skal herved sikre, at projektet ikke medfører en sådan forøget jernbelastning, at recipientkvalitetsmålsætningen for det pågældende vandområde ikke kan opretholdes. Miljøministeriet vil på baggrund af de foretagne biologiske undersøgelser i forsøgsordningen snarest fastsætte vejledende krav til vandkvaliteten på dette område, afhængig af den pågældende recipientkvalitetsmålsætning.

For de projekter, hvor amtskommunen af hensyn til beskyttelse af vandløbet og opretholdelsen af recipientkvalitetsmålsætningen finder behov for etablering af okkerrensingsanlæg, anmoder amtskommunen ansøgeren om at foranledige, at der bliver udarbejdet et projektforslag hertil. Projektforslaget og ansøgningen om støtte hertil fremsendes til amtskommunen, der videresender sagens akter og en udtalelse fra amtsrådet til behandling i miljøstyrelsen.

I amtsrådets udtalelse skal bl.a. tages stilling til, om anlægget er tilstrækkeligt effektivt og driftstabilt til, at recipientkvalitetsmålsætningen vil kunne overholdes ved projektets gennemførelse.

Ved miljøstyrelsens vurdering af ansøgningen skal der bl.a. tages hensyn til, om sagen er rimeligt oplyst, om der er behov for etablering af okkerrensingsanlæg, om der er rimelig sikkerhed for, at det projekterede anlæg vil være tilstrækkeligt til at sikre recipienten mod okkergener, om der findes interesser knyttet til vandløbssystemet, som vil kunne berøres af projektet, samt i hvilket omfang, der vil kunne ydes støtte til anlægget. Endvidere skal miljøstyrelsen vurdere, om der i stedet skal meddeles afslag til dræningen efter § 4, jfr. punkt 2.2.

Miljøstyrelsens afgørelse og tilsagn om støtte til projektet meddeles til ansøgeren, der har ansvaret for, at projektet udføres og etableres i overensstemmelse med miljøstyrelsens godkendelse heraf.

Ved de dræninger, hvor der i henhold til denne lov etableres et okkerrensingsanlæg, fører amtsrådet tilsyn med, at anlægget udføres i overensstemmelse med godkendelsen, samt at anlægget virker efter hensigten og bliver passet i overensstemmelse med godkendelsen. Indberetning af tilsynsresultater foretages regelmæssigt til miljøstyrelsen.

2.2 Afslag til udgrøftning eller dræning efter § 4

Som nævnt er der også i forslaget åbnet mulighed for, at miljøstyrelsen i særlige tilfælde og mod erstatning kan meddele afslag på en ansøgning om godkendelse til dræning. I de tilfælde, hvor amtskommunen finder, at godkendelse bør nægtes efter § 4, videresendes sagen til behandling i miljøstyrelsen. Denne mulighed kan f.eks. tænkes anvendt i de tilfælde, hvor udgifterne til okkerrensningen på grund af arealets ringe størrelse vil være urimelig store i forhold til det maksimale støttebeløb, samt med henblik på at bevare højt prioriterede vandløb af væsentlig miljø- og fiskerimæssig værdi.

Det er vanskeligt at vurdere på hvor store arealer, det vil være aktuelt at forhindre dræninger efter denne bestemmelse, idet dette bl.a. afhænger af, om okkerrensningsmetoderne i den nærmeste fremtid vil kunne billiggøres. Med de i dag gældende priser på okkerrensning skønnes denne bestemmelse at berøre ca. 100-150 ha årligt. Bestemmelsen har dog en akkumulerende effekt, således at der efter 30 år under de givne forudsætninger vil være meddelt afslag til dræning af ca. 3.-4.000 ha. Afslag efter § 4 vil dog efter ansøgning kunne ophæves, hvis der med tiden udvikles billigere

metoder til okkerrensning, som ønskes taget i brug i forbindelse med en godkendelse efter denne lov.

For de projekter, hvor der efter en konkret vurdering meddeles afslag til gennemførelsen af dræning, ydes der således lodsejeren erstatning herfor. Erstatningens størrelse vil blive fastsat efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, og skal svare til den nedgang i salgsværdi som afslaget påfører den pågældende del af ejendommen, herunder værdiforringelsen for det pågældende areal.

2.3 Omfanget af støtten til jordbrugere

Ved de dræninger, hvor der i henhold til denne lov skal foretages okkerrensning i forbindelse med gennemførelsen af projektet, vil der kunne opnås hel eller delvis støtte til udgifterne ved projektering, etablering og drift af anlægget, mens det er forudsat, at ansøgeren selv afholder udgifter til forundersøgelse af drænarealer. Støtten vil blive fastsat på en sådan måde at den står i rimeligt forhold til den direkte værdiforringelse, som jorden tilføres ved dræningen, og til jordens salgsværdi i drænet tilstand. Ved fastsættelsen af støtten vil der også blive taget hensyn til dræningens betydning for den samlede bedrift.

Den gennemsnitlige udgift til dræning uden okkerrensingsforanstaltninger udgjorde i 1983 ca. 16.000 kr. pr. ha. På baggrund af en undersøgelse foretaget i 1973 af Landskontoret for Planteavl er det skønnet, at dræning vil medføre et merhøst-udbytte og driftsbesparelser, som de første år efter dræningen gennemsnitlig vil udgøre ca. 3.500 kr. pr. år. Hvis man beregner den forventede merindtjening over hele drænsystemets levetid (30 år) vil nutidsværdien af merindtjeningen udgøre ca. 38.000 kr. pr. ha, ved en realrente på 7 pct. Når der herfra fratrækkes omkostningerne ved forundersøgelserne af drænarealet samt udgifterne til dræningen kan nutidsværdien af nettoværditilvæksten i produktionen anslås til ca. 20.000 kr. pr. ha (ved 7 pct. realrente).

På denne baggrund vil støtten i 1984 prisniveau kunne udgøre indtil 20-25.000 kr. pr. ha. Det kan dog ikke udelukkes, at der for mindre bedrifter kan blive tale om et højere beløb.

Erfaringerne fra forsøgsordningen viser, at udgifterne pr. ha til okkerrensning (kalkfældningsanlæg) afhænger meget af størrelsen af det enkelte drænareal. Udgifterne hertil består dels af en engangsudgift til projektering og etablering af anlægget og dels af en årlig udgift i gennemsnitlig 15 år til drift af anlægget (oprensning af bassiner, hydratkalk m.v.). I nedenstående tabel er angivet,

hvad udgifterne til projektering, etablering og drift af kalkfældningsanlæg er anslået til ved forskellige størrelser af drænareal. De angivne driftsudgifter

omfatter i modsætning til forsøgsordningen ikke løn til landmændene for pasning og tilsyn med anlægget.

*Udgifterne til projektering, anlæg og drift af kalkfældningsanlæg ved forskellige størrelser af drænareal.
(Udgifter i kroner)*

Drænareal (ha)	1.2	6	12	24	36	48	60	120
Indgrebskrævende areal (ha)	1.0	5	10	20	30	40	50	100
Anlæg + projektering	85.600	108.000	151.000	212.000	248.000	284.000	320.000	505.000
Driftsudgifter p.a. i 15 år (ekskl. løn)	2.500	7.500	13.000	22.600	31.000	38.900	46.200	81.600
Nutidsværdi af driftsudgifter i 15 år (kalkulationsrente: 7 pct.) ...	22.800	68.300	118.400	205.800	282.300	354.300	420.800	737.700
Anlæg + projektering pr. ha drænareal	71.300	18.000	12.600	8.800	6.900	5.900	5.300	4.200
Driftsudgifter pr. ha drænareal (nutidsværdi: kalkulationsrente 7 pct.)	19.000	11.400	9.900	8.600	7.800	7.400	7.000	6.100
I alt pr. ha drænareal .	90.300	29.400	22.500	17.400	14.700	13.300	12.300	10.300

Udgifterne til okkerrensning pr. ha (inkl. nutidsværdi af driftsomkostninger) er således meget høje ved drænprojekter, der dækker små arealer; men udgifterne falder dog hurtigt for større drænarealer.

Med udgangspunkt i ovennævnte støtte på 20-25.000 kr. pr. ha. vil dette svare til, at der kan ydes fuld dækning for udgifterne til projektering, etablering og drift af kalkfældningsanlæg ved drænarealer over 10-15 ha.

Af forsøgsordningen fremgår det, at der i dag er mange drænprojekter mellem 1 og 5 ha, men kun få større projekter. Med de i dag gældende priser på okkerrensning pr. ha ved forskellige arealstørrelser vil det derfor oftest være nødvendigt, at drænarealer gøres større, hvis udgifterne til okkerrensningen skal stå i rimeligt forhold til merproduktionen ved dræningen og til den gennemsnitlige salgspris på landbrugsjord.

Ovennævnte udgifter til okkerrensning omfatter alene udgifter til etablering og drift af kalkfældningsanlæg. Andre og billigere metoder vil dog sandsynligvis kunne videreudvikles til at fungere tilfredsstillende, således at det med tiden også kan

blive rentabelt at dræne mindre arealer med støtte til okkerrensning.

Nærmere bestemmelser for udbetaling af støtte vil blive fastlagt i en bekendtgørelse og et eventuelt cirkulære, der udstedes i medfør af denne lov.

2.4 Støtte til rensningsforanstaltninger ved vandløbet

Det har under forsøgsordningen vist sig, at det i visse højt prioriterede vandløb, der er okkerbelastede som følge af tidligere etablerede dræninger, kan være ønskeligt at fremme forbedringen af vandkvaliteten hurtigere end ved den naturlige aftagen af okkerbelastningen.

Denne forbedring vil nødvendiggøre foranstaltninger ved selve vandløbet, og sådanne foranstaltninger (dosering af hydratkalk direkte i vandløbet, samt bundfældning af udfældet okker) er blevet vurderet under forsøgsordningen, men ikke gennemført. Miljøstyrelsen vil efter anmodning og ansøgning fra vandløbsmyndigheden kunne yde støtte til sådanne foranstaltninger ved vandløb, hvor vandløbsmyndigheden finder behov for en hurtig forbedring af vandkvaliteten.

2.5. Støtte til dambrugere

Okkergener kan påføre dambrugere udgifter til okkerrensning. For dambrug, hvor dræninger efter denne lovs ikrafttræden medfører øgede rensningsomkostninger, er der i forslaget åbnet mulighed for, at miljøstyrelsen efter ansøgning kan yde støtte til de øgede rensningsomkostninger.

3. Forholdet til anden lovgivning

De juridiske forhold omkring afledning af okker fra jordbrugerhvervets udgrøftnings- og dræningsprojekter har været et meget omdiskuteret emne.

Efter § 17 i lov om miljøbeskyttelse må stoffer, der kan forurene vandet, ikke tilføres vandløb, søer eller havet eller oplægges så nær herved, at der kan være fare for, at de skylles ud i recipienten. Det er miljøministeriets opfattelse, at der ikke ved denne bestemmelse tilsigtes en begrænsning i adgangen til at gennemføre almindelig landbrugsmæssig udgrøftnings- og dræningsanlæg efter vandløbslovens bestemmelser.

Det er hensigten med lovforslaget om okker at indføre en ordning, der i fremtiden kan beskytte vandløb, søer og havet mod okkergener, som der ikke kan gribes ind overfor efter anden lovgivning.

Udgrøftnings- og dræningsprojekter der reguleres i henhold til vandløbslovens kapitel 6 (bortset fra § 21) og 9, vandforsyningslovens kapitel 5 og miljøbeskyttelseslovens § 17 og kapitel 5 (bortset fra jordbrugerhvervets virksomheder) er på denne baggrund undtaget fra lovforslaget jfr. § 14.

Endvidere er der i § 7, stk. 5 medtaget en bestemmelse om forholdet til anden lovgivning, hvor efter der evt. også ville kunne gives støtte til okkerrensingsforanstaltningerne. Støtte efter okkerloven kan nedsættes eller bortfalde, såfremt der ydes støtte til okkerrensingsforanstaltningerne efter anden lovgivning.

Det foreliggende lovforslag må ses i forlængelse af de ovenfor nævnte love, og af landbrugsministeriets støtteordning til dræning og vanding.

I medfør af § 1 i lov om tilskud til dræning og vanding jfr. lovbekendtgørelse nr. 97 af 26. februar 1981, kan landbrugsministeriet give tilsagn om tilskud til bl.a. dræningarbejder på jordbrugsbedrifter. Tilskuddet udgør for tiden 33 $\frac{1}{3}$ pct. af de med dræningsarbejdet forbundne omkostninger bortset fra vederlag til eget arbejde, men landbrugsministeren har fremsat forslag om nedsættelse af tilskuddet til 25 pct.

Loven om tilskud til dræning og vanding har til formål at fremme vedligeholdelse og forbedring af jordbrugsbedrifterne i dyrkningsmæssig henseende og medfører derfor ingen begrænsninger i adgangen til at yde støtte efter okkerloven.

Miljøstyrelsen vil i forbindelse med lovens ikrafttrædelse tage kontakt til landbrugsministeriet med henblik på at søge denne lov koordineret med loven om tilskud til dræning og vanding, således at der for de nærmere afgrænsede områder ikke meddeles støtte til drænprojektet, før der er truffet afgørelse efter okkerloven.

Naturfredningsloven

Projekter, der indebærer ændringer af åbne forløb (udbygning, regulering) af vandløb, som er omfattet af naturfredningslovens godkendelsesordning samt ændringer af naturlige søers og mosers tilstand, må i henhold til naturfredningslovens § 43 kun iværksættes med tilladelse fra amtsrådet. Efter fredningsstyrelsens opfattelse vil okkerbelastning kunne indgå i en samlet bedømmelse af de naturfredningsmæssige konsekvenser af et udgrøftnings- og dræningsprojekt. Amtsrådet vil således i medfør af naturfredningslovens § 43 efter fredningsstyrelsens opfattelse kunne gribe ind over for projekter, såfremt en deraf opstået okkerbelastning i sig selv vil medføre en væsentlig uønsket påvirkning af naturfredningsmæssige interesser i det vandløb, hvortil afledningen sker.

Det skal i den forbindelse nævnes, at behandlingen af udgrøftnings- og dræningsprojekter efter naturfredningslovens § 43 bør ske, inden projektet behandles efter denne lov, idet behandling efter denne lov kun er aktuel, hvis der gives tilladelse til projektet efter naturfredningslovens § 43.

Endvidere bør nævnes, at der ikke kan nedlægges forbud mod dræning efter okkerloven alene til varetagelse af fredningsmæssige interesser på arealet. I de tilfælde, hvor et drænforbud vil tilgodes andre interesser end recipientbeskyttelse kan amtsrådet overveje evt. at rejse en fredningssag for det pågældende areal.

Vandforsyningsloven

Lovforslaget finder ikke anvendelse på projekter til bortledning af vand omfattet af bestemmelserne i kapitel 5 i vandforsyningsloven. Efter miljøstyrelsens opfattelse vil okkerbelastning kunne indgå i en samlet bedømmelse af konsekvenserne af bortledningen efter den nævnte bestemmelse.

Vandløbsloven

Der kræves ikke godkendelse efter vandløbsloven til at foretage almindelige landbrugsmæssige udgrøftnings- og dræningsprojekter til bestående vandløb (vandløbslovens § 3).

Hvis et drænprojekt (grundvandssænkning) forudsætter en regulering af vandløbet eller anvendelse af pumpeanlæg, skal reguleringen m.v. godkendes af vandløbsmyndigheden (amtsråd eller kommunalbestyrelse).

Når vandløbsmyndigheden skal afgøre, om en regulering eller et pumpeanlæg bør godkendes, skal der tages hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet, og det skal sikres, at reguleringen m.v. er forenelig med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet (bekendtgørelse nr. 424 af 7. september 1983 om regulering m.v., § 22).

Okker er et stof, hvis tilstedeværelse kan medføre, at den miljømæssige målsætning for vandløbet ikke kan opfyldes, og vandløbsmyndigheden skal derfor ved afgørelser tage hensyn til muligheden for, at der kan opstå okkergener i forbindelse med udpumpningsanlæg og reguleringer.

Da okkergener således vil kunne indgå i en samlet bedømmelse af konsekvenserne af et indgreb i vandløbet efter vandløbslovens kapitel 6 og 9, er dræninger som forudsætter reguleringer eller pumpeanlæg ikke omfattet af lovforslaget, bortset fra dræninger der alene omfattes af § 21 i vandløbslovens kapitel 6 om anlæg af nye vandløb, jfr. lovforslagets § 14.

Efter vandløbslovens § 21 må nye vandløb herunder dræninger, der omfatter flere ejendomme kun anlægges efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Denne bestemmelse omfatter f.eks. dræninger der udføres af flere landmænd i forening, med henblik på at gøre det rentabelt at etablere okkerrensingsanlæg.

Bestemmelsen i lovforslagets § 14 giver ministeren adgang til at bestemme, at loven også finder anvendelse på okkerafledning fra andre udgrøftninger og dræninger, der reguleres af vandløbslovens kapitel 6 og 9, end § 21.

Af forenklingmæssige grunde er det desuden i § 14 bestemt, at der ikke skal indhentes særskilt godkendelse efter vandløbslovens kapitel 9 til udpumpning af drænvand i vandløb, når et sådant pumpeanlæg alene etableres af hensyn til etableringen af et okkerrensingsanlæg.

I vandløbsloven er der givet mulighed for regulering af jordbrugets umiddelbare udgrøftning- og dræningsret. Ifølge vandløbslovens § 3, stk. 4, kan miljøministeren til imødegåelse af virkningerne af okkerudledning fastsætte regler om, at vandløbs-

myndigheden kan fastsætte bestemmelser om regulering af den umiddelbare udgrøftnings- og dræningsret i regulativerne for offentlige vandløb i nærmere afgrænsede områder.

Ministeren vil efter bemærkningerne til bestemmelsen i medfør af bemyndigelsen kunne indføre en adgang for vandløbsmyndighederne til efter en konkret vurdering bl.a. på baggrund af recipientkvalitetsplanerne at træffe foranstaltninger til imødegåelse af de skadelige virkninger af okkerbelastning jfr. det anførte ovenfor under punkt 2.

Miljøbeskyttelsesloven

Det er som ovenfor nævnt miljøministeriets opfattelse, at okkerbelastning kun i særlige tilfælde, nemlig f.eks. i forbindelse med trykspuling af drænrør, landindvinding og brunkulslejer, er omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 17. Miljøbeskyttelseslovens § 17 omfatter således ikke okkerbelastning fra almindelige landbrugsmæssige udgrøftnings- og dræningsanlæg.

Lovforslaget finder ikke anvendelse ved afvanding fra de virksomheder (bortset fra jordbrugserhvervet), som er omfattet af miljøbeskyttelseslovens godkendelsesordning efter kapitel 5, jfr. listen i bilaget til loven.

Med hensyn til okkerbelastning og recipientkvalitetsplanlægningen bemærkes, at amtskommunerne ifølge miljøbeskyttelsesloven, § 61 a med bistand fra kommunerne foretager en kortlægning af foreningstilstanden og belastningen fra de enkelte foreningskilder af vandløb, søer og kystvande. På baggrund af denne kortlægning udarbejder amtsrådene efter forhandling med kommunalbestyrelserne en recipientkvalitetsplan, der skal rumme en oversigt over målsætninger for de enkelte vandområder med tilhørende redegørelse for forudsætningerne, angivelse af planens økonomiske konsekvenser og tidsterminerne for, hvornår de fastlagte målsætninger og de tilhørende kvalitetskrav forudsættes opfyldt.

I vejledning nr. 1/1983 i recipientkvalitetsplanlægning for vandløb og søer har miljøstyrelsen beskrevet en række målsætninger til brug for amtsrådenes planlægning. Der regnes med, at der for en stor del af vandløbene vil gælde fiskevandsmål-sætninger, dvs. at vandløbene skal kunne anvendes som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, laksefiskevand og karpesfiskevand. Til sådanne vandområder vil det være nødvendigt at stille kvalitetskrav, der vejledende fastlægger grænser for okkerbelastningen (krav til opløst ferrojern og pH). Blandt andre målsætninger, der er behandlet

i vejledningen, kan i nærværende sammenhæng nævnes:

Vandløb, der alene skal anvendes til afledning af vand. Denne målsætning anvendes for vandløb, der alene tjener til afledning af vand, og hvor der ikke findes en fiskefauna eller særlige biologiske forhold, som amtsrådet ønsker at beskytte. De nærmere retningslinier for vedligeholdelse m.v. fastsættes i regulativer i henhold til vandløbsloven.

Vandløb påvirket af okker. Denne målsætning anvendes for de vandløb, der er så stærkt påvirket af okkerudledninger, at en fiskevandsmålsætning ikke kan opnås, uanset om vandkvaliteten i øvrigt er upåvirket af spildevandsudledninger.

Udledninger til vandløb med de nævnte målsætninger må ikke være til hinder for opfyldelsen af en fastlagt målsætning oven for eller neden for den pågældende strækning.

De i recipientkvalitetsplanen fastlagte målsætninger optages i regionplanerne. Målsætningerne vil bl.a. få betydning for administrationen af denne lov.

Forhold til erstatningsretten

Den der ved tilførsel af okker påfører andre skader på f.eks. konkrete fiskerettigheder eller dambrug er ansvarlig herfor efter dansk rets almindelige regler om civilretlig erstatningsansvar.

4. Notifikation for EF-Kommissionen

Lovforslaget skal notificeres for EF-kommissionen.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

A. Statslige udgifter

Loven forventes at føre til statslige udgifter på 6.2 mill. kr. i 1985, stigende til ca. 7.7 mill. kr. i år 2000.

Det er på forhånd vanskeligt at skønne over hvor mange okkerrensingsanlæg, der vil blive etableret i hvert enkelt år, idet dette bl.a. afhænger af den fremtidige drænaktivitet. Der bør derfor være adgang til overførsel til følgende finansår af ikke forbrugte beløb.

Loven pålægger miljøstyrelsen udgifter til okkerrensning m.v. samt en række nye administrative opgaver. Disse udgifter og opgaver beskrives nedenfor.

a: Støtte til projektering, etablering og drift af okkerrensingsanlæg i forbindelse med jordbrugerhvervets udgrøftnings- og dræningsprojekter samt erstatning efter § 4.

Støtteordningen medfører udgifter til forundersøgelser ved dræninger indenfor det okkerpotentielle areal og udgifter til udarbejdelse af skitseprojekt, etablering og drift af okkerrensingsanlæg for indgrebskrævende arealer.

Udgifterne til forundersøgelser udgør for et repræsentativt drænareal ca. 2.000 kr. På baggrund af erfaringerne fra forsøgsordningen skønnes i alt drænet ca. 1.000 ha årligt indenfor de okkerpotentielle arealer, svarende til ca. 250 dræninger årligt. De samlede udgifter til forundersøgelser udgør således skønsmæssigt ca. 0.5 mill. kr. årligt.

Ved opgørelsen af de statslige udgifter til støtteordningen er det forudsat, at udgifterne til forundersøgelser afholdes af lodsejeren, idet udgiften hertil er lille i forhold til udgiften til dræningen.

De statslige udgifter til støtteordningen omfatter således udgifter til projektering, etablering og drift af okkerrensingsanlæg. Udgifterne hertil afhænger bl.a. af den fremtidige drænaktivitet, drænarealernes størrelser, hvilket maksimumsbeløb, der fastsættes for ydelse af støtte til okkerrensning pr. ha drænareal samt antallet af ansøgninger, hvortil der vil blive ydet støtte.

Under forudsætning af, at den samlede støtte til projektering, etablering og drift af kalkfældningsanlæg i gennemsnit udgør 20.-25.000 kr. pr. ha, anslås det, at der årligt vil blive ydet støtte til okkerrensning ved ca. 7 dræninger á 10-15 ha. Dette vil (jfr. tabellen under pkt. 2.3) medføre årlige anlægs- og projekteringsudgifter på ca. 1.2 mill. kr. og årlige driftsudgifter i gennemsnitlig 15 år på ca. 0.1 mill. kr.

Desuden vil der i forbindelse med ansøgningerne være statslige udgifter til udarbejdelse af skitseprojekt i de tilfælde, hvor miljøstyrelsen ikke finder grundlag for etablering af okkerrensingsanlæg. Da udgifterne til skitseprojektering udgør ca. 10.-20.000 kr. pr. projekt anslås de statslige udgifter hertil til ca. 0.1 mill. kr. årligt.

Endvidere vil der i forbindelse med ansøgningerne være statslige udgifter til erstatning ydet efter § 4. Erstatningen vil bl.a. blive udbetalt i de tilfælde, hvor udgifterne til okkerrensningen på grund af arealets ringe størrelse er urimelig store i forhold til det maksimale støttebeløb. Erstatning efter § 4 vil skønsmæssigt omfatte ca. 100-150 ha drænareal årligt. Da erstatningen skal svare til den nedgang i salgsværdien, som afslaget påfører den

pågående del af ejendommen, anslås de samlede udgifter hertil at udgøre ca. 0.8 mill. kr. årligt.

Det bemærkes, at det er vanskeligt at skønne over de samlede statslige udgifter til erstatning efter § 4, idet dette bl.a. vil afhænge af den fremtidige drænaktivitet i de okkerpotentielle områder og af erstatningens størrelse.

De samlede statslige udgifter til støtteordningen og erstatning efter § 4 anslås således til 2.2, 2.3, 2.4 og 2.5 mill. kr. i finansårene 1985-88.

b: Støtte til okkerrensingsforanstaltninger, der fremmer forbedringen af vandkvaliteten i allerede okkerbelastede vandløb m.v.

Foranstaltninger, der kan forbedre vandkvaliteten i allerede okkerbelastede vandløb, er blevet vurderet under forsøgsperioden, men egentlige anlæg er ikke blevet etableret. Erfaringerne herfra viser, at der kan være behov for etablering af disse foranstaltninger. De samlede udgifter hertil vil som oftest være ret store, idet der er tale om anlæg, der behandler meget store vandmængder.

Udover etablering af anlæg kan der i visse tilfælde være behov for indledende undersøgelser på enkelte strækninger, forinden et projekt startes op.

Udgifterne til indledende undersøgelser, projektering, etablering og drift af disse foranstaltninger anslås at beløbe sig til ca. 2. mill. kr. årligt.

c: Støtte til dambrugere, hvor øget okkerbelastning på grund af dræning eller udgrøfningsarbejde efter denne lov har medført øgede udgifter til okkerrensingsforanstaltninger.

Dansk Dambrugerforening skønner, at der i alt findes 200 dambrug i okkerpotentielle områder. For langt hovedparten af disse dambrug vil dræninger efter denne lovs ikrafttrædelse ikke medføre øgede rensningsomkostninger til okkerforanstaltninger. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme dræninger, som kan medføre uforudsete øgede rensningsomkostninger for dambrug, eller at der kan være særlige tilfælde, hvor det vil være mere hensigtsmæssigt at foretage okkerrensning ved dambrugene end ved den enkelte dræning.

Udgifterne til disse foranstaltninger anslås til ca. 0.5 mill. kr. årligt.

d: Udgifterne til undersøgelser over jernudvaskningsforløbet og til afprøvning af nye metoder til okkerrensingsforanstaltninger.

I forsøgsperioden er der ved en række arealer igangsat undersøgelser over jernudvaskningens omfang, intensitet og varighed, og der vil i en fremtidig ordning være behov for at fortsætte disse

undersøgelser. Udgifterne hertil udgør ca. 0.3 mill. kr. årligt.

Endvidere vil der i en fremtidig ordning fortsat være behov for afprøvning af nye metoder til okkerrensning, og udgifterne hertil anslås at udgøre ca. 0.3 mill. kr. årligt.

e: Udgifterne til drift af okkerrensingsforanstaltninger, der er etableret efter lov nr. 57 af 18. februar 1981 om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb, som ændret ved lov nr. 160 af 11. april 1984.

I perioden 1. juli 1981 til 1. juli 1984 er der i alt etableret 20 okkerrensingsanlæg, og den samlede støtte til drift af disse er anslået til 0.26 mill. kr. årligt. Udgifterne til fortsat drift af disse anlæg samt nye anlæg, der etableres frem til 1. januar 1985, anslås at udgøre ca. 0.3 mill. kr. årligt.

f: Statslige personaleforbrug.

Til administrationen af den nuværende forlængede støtteordning er bevilget 2 AC-stillinger og 1 kontorfunktionær.

Det skønnede statslige personaleforbrug til administrationen af loven vil være af samme størrelsesorden som under den forlængede støtteordning, 2 AC-medarbejdere og 1 kontorfunktionær.

Efter tillæg af 50 pct. til lønudgifter til dækning af øvrige administrationsudgifter udgør de samlede administrationsudgifter 0.6 mill. kr. årligt. Løniveau januar 1984.

De pågående skal varetage administrationen af ordningen, herunder bl.a. behandle ansøgninger om godkendelse til dræningsarbejder efter § 3 og erstatning efter § 4, vurdere og bedømme ansøgninger om støtte m.v. efter § 6, stk. 1 nr. 1-3, tilrettelægge og koordinere undersøgelser efter § 6, stk. 1 nr. 4, samt forestå udbetaling af støtte og erstatning.

Det øgede personaleforbrug som følge af lovforslaget vil blive imødekommet ved omprioritering indenfor miljøministeriet.

h: Samlede statslige udgifter.

De samlede statslige udgifter til loven vil i finansårene 1985-88 være henholdsvis 6.2, 6.3, 6.4 og 6.5 mill. kr. inkl. administrationsomkostninger jfr. nedenstående tabel.

Udgifter til	1985	1986	1987	1988
punkt a	2.2	2.3	2.4	2.5
punkt b	2.0	2.0	2.0	2.0
punkt c	0.5	0.5	0.5	0.5
punkt d	0.6	0.6	0.6	0.6
punkt e	0.3	0.3	0.3	0.3
punkt f	0.6	0.6	0.6	0.6
	6.2	6.3	6.4	6.5

Der vil i de første ca. 15 år ske en akkumulering af driftsudgifterne til punkt a, således at de samlede udgifter til loven i år 2000 vil udgøre ca. 7.7 mill. kr.

De samlede statslige udgifter i 1985 på 6.2 mill. kr. tilvejebringes inden for miljøministeriets samlede ramme dels ved træk på 4.5 mill. kr. på miljøministeriets reserve til ny lovgivning dels ved om-disponering indenfor miljøstyrelsens kommende bevilling til drift eller tilskud på finanslov 1985. Idet det er forudsat, at den del af de bevilgede midler til den nuværende tilskudsordning vedrørende okkergener, der evt. ikke er disponeret ved denne lovs ikrafttræden overføres til denne.

Det bemærkes, at gennemførelsen af lovens intentioner forudsætter, at de fornødne bevillinger er til rådighed. Miljøstyrelsen vil søge bevillingsmæssig dækning herfor på de årlige finanslove og vil iøvrigt søge at fremskaffe yderligere midler, såfremt bevillingen mod forventning opbruges inden udgangen af et finansår.

B. Amtskommunale udgifter

Loven får især administrative konsekvenser for de jyske amtskommuner. Amtskommunerne skal i følge loven bl.a. behandle ansøgninger om godkendelse efter § 3, føre tilsyn med, at okkerrensingsanlæggene udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens godkendelse af projektet samt føre tilsyn med, at anlæggene virker efter hensigten og bliver drevet i overensstemmelse med godkendelsen.

De fem jyske amtskommuner, der var omfattet af forsøgsordningen (Nordjylland, Viborg, Ringkøbing, Ribe og Sønderjylland), har til brug for udarbejdelsen af redegørelsen om forsøgsordningen gennemført et meget intensivt tilsyn med en række af de etablerede okkerrensingsanlæg. I fremtiden vil amtskommunernes tilsyn hovedsaglig kunne udføres som et mere ekstensivt tilsyn, hvilket vil reducere analyseomkostningerne væsentligt. Den herved opnåede besparelse vil i nogen grad

opvejes af, at der efterhånden bliver flere anlæg at tilse.

I forsøgsperioden har de amtskommunale udgifter andraget ca. 0.5 mill. kr. til tilsyn og ca. 0.5 mill. kr. til administrationen (2 AC-medarbejdere) årligt.

Udgifterne til amtskommunernes tilsyn anslås efter denne lov til 0.5, 0.5, 0.6 og 0.7 mill. kr. i finansårene 1985-88. Hertil kommer udgifter i forbindelse med kommissionsbehandling af erstatningssager efter § 4 samt udgifter til administrativt personale, der skønsmæssigt anslås til 3 AC-medarbejdere, idet ordningen er udvidet til at omfatte alle jyske amtskommuner. Udgifterne til administration og kommissionsbehandling anslås efter denne lov til ca. 0.7 mill. kr. årligt.

De samlede amtskommunale udgifter til loven anslås således til 1.2, 1.2, 1.3 og 1.4 mill. kr. i finansårene 1985-88. incl. administrationsomkostninger, svarende til amtskommunale merudgifter på 0.2, 0.2, 0.3 og 0.4 mill. kr. i finansårene 1985-88.

Spørgsmålet om størrelsen af de amtskommunale merudgifter vil i øvrigt indgå i forhandlingerne medio 1985 om fastsættelse af de kommunale bloktilskud.

6. Forhandlinger om lovforslaget

Lovforslaget har været forhandlet med:

Kommunernes Landsforening
 Amtsrådsforeningen i Danmark
 Justitsministeriet
 Landbrugsministeriet
 Fiskeriministeriet
 De Danske Landbrugsforeninger
 Danske Husmandsforeninger
 Det Danske Hedeselskab
 Dansk Dambrugforening
 Danmarks Sportsfiskerforbund
 Danmarks Naturfredningsforening.

Endvidere har lovforslaget været til høring hos:

Hovedstadsrådet
 Københavns kommune
 Frederiksberg kommune
 Indenrigsministeriet
 Budgetdepartementet
 Administrationsdepartementet
 Ministeriet for skatter og afgifter
 Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
 Dansk Fiskeriforening
 Danmarks Fiskeri- og havundersøgelser
 Danmarks Havfiskeriforening

F.t.l. om okker

NOAH
Planstyrelsen
Fredningsstyrelsen
Skovstyrelsen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Formålsbestemmelsen tilkendegiver, at det med loven tilstræbes at forebygge og bekæmpe okkergener i vandløb, søer eller havet i forbindelse med jordbrugerhvervets udgrøftnings- og dræningsaktiviteter.

Loven tilstræber først og fremmest at beskytte vandløb m.v. mod okkergener fra drænprojekter, som igangsættes efter denne lovs ikrafttrædelse, men der kan også blive tale om at begrænse okkergener i vandløb, der er belastet af tidligere etablerede dræninger jfr. § 6, stk. 1. nr. 2.

Amtsrådene og miljøstyrelsen skal ved administrationen af loven sikre, at udgrøftning og dræning er foreneligt med recipientkvalitetsmålsætningen for vandløbene m.v. Det er hermed understreget, at der ved fastsættelsen og gennemførelsen af foranstaltninger efter loven skal ske en afvejning af de til det enkelte vandløb eller vandløbssystem knyttede interesser.

Til § 2

Bestemmelsen giver miljøministeren adgang til at afgrænse de områder, hvor godkendelsesordningen gælder. Denne bestemmelse omfatter såvel ny- som omdræninger samt ændringer og reparationer af bestående drænledninger. På baggrund af resultaterne for den 3-årige forsøgsordning forventes godkendelsesordningen at skulle gælde for de kortlagte afgrænsede okkerpotentielle arealer i Jylland (defineret som klasse I + II + III). Resultater og vurdering af denne kortlægning er nærmere omtalt i bilag 1 til okkerredegørelsen.

Bestemmelsen giver endvidere ministeren adgang til at fastsætte regler om, i hvilket omfang ændringer og reparationer omfattes af godkendelsesordningen.

Til § 3

Bestemmelsen omhandler godkendelse af udgrøftning og dræning, som er omfattet af lovens § 2.

Ansøgning om godkendelse af disse projekter fremsendes til amtsrådet og vedlægges fornødne jordbundsundersøgelser af drænarealet samt en

vurdering af, om og i hvilket omfang projektet vil medføre øget okkerbelastning i vandløbet m.v. Jordbundsundersøgelsen skal bl.a. indeholde oplysninger om jordbundsforholdene på drænarealet, om jordens pyritindhold, om jordens neutralisationskapacitet samt om der ved dræningen er risiko for direkte afledning af et øvre jernholdigt grundvandslag på arealet. Til brug for vurdering af disse resultater er der i forsøgsperioden på en række arealer foretaget sammenhængende undersøgelser af jordbundsforholdene på forskellige drænarealer og jernudvaskningen af arealerne (bilag 10 til okkerredegørelsen). Endvidere vil der i bekendtgørelsen, som udstedes samtidig med lovens ikrafttrædelse, blive givet nærmere retningslinier for hvilke oplysninger, der skal tilvejebringes af ansøgeren i forbindelse med ansøgning om godkendelse.

Amtsrådet tager på baggrund af disse oplysninger stilling til, om projektet medfører en sådan forøget jernbelastning, at recipientkvalitetsmålsætningen for det pågældende vandområde ikke kan opretholdes. Miljøministeriet vil på baggrund af de foretagne biologiske undersøgelser i forsøgsordningen (bilag 8, 9 og 17 til okkerredegørelsen) snarest fastsætte vejledende krav til vandkvaliteten på dette område, afhængig af den pågældende recipientkvalitetsmålsætning. Som grundlag for disse vurderinger kan endvidere henvises til bilag 2 til redegørelsen, der omhandler vandløbenes aktuelle jernbelastning og bufferkapacitet (alkalinitet) samt bilag 12, der beskriver jernforbindelsers omsætning og bundfældning i forskellige vandløb.

For de projekter, som ikke skønnes at medføre okkergener, skal amtsrådet snarest give ansøgeren meddelelse om, at dræningen kan gennemføres uden etablering af okkerrensingsforanstaltninger. Godkendelse hertil vil f.eks. kunne gives, hvis jordbundsundersøgelserne viser, at dræningen ikke medfører okkerafledning, eller hvis der ikke stilles særligt krævende kvalitetskrav til recipienten, jfr. omtalen af recipientkvalitetsmålsætninger under afsnittet »Forholdet til anden lovgivning«. Herunder bør amtsrådet være opmærksom på, at der kan være situationer, hvor det kun er en mindre del af det omhandlede drænareal, som medfører okkerafledning, og hvor der således umiddelbart kan gives tilladelse til dræning af de arealer, som ikke medfører okkerafledning.

Finder amtsrådet, at hele drænarealet eller delarealer heraf vil medføre uacceptable okkergener, skal amtsrådet anmode ansøgeren om at udarbejde et projektforslag til okkerrensingsanlæg, der kan imødegå okkergener i vandløbet. Projektforslaget

og ansøgning om støtte hertil sendes til amtsrådet, der videresender sagens akter med en udtalelse fra amtsrådet til behandling og afgørelse i miljøstyrelsen.

Til brug for miljøstyrelsens behandling af ansøgningen skal amtsrådet bl.a. give oplysning om de aktuelle recipientforhold, om recipientkvalitetsmålsætningen, om der findes interesser knyttet til vandløbet som kan berøres af projektet, samt om hvilke aktivitetsplaner der iøvrigt foreligger for det pågældende vandområde.

Endvidere vurderer amtsrådet, om det projekterede anlæg er tilstrækkeligt effektivt og driftsstabilt til at sikre vandløbet mod okkergener.

Som grundlag for disse vurderinger kan henvises til de resultater, der foreligger fra forsøgsperioden i forbindelse med afprøvning af forskellige okkerrensningemetoder (bilag 3, 4, 7, 15 og 16 til okkerreddegørelsen) samt til resultater af evt. nye undersøgelser, som gennemføres i medfør af denne lov.

Ved miljøstyrelsens behandling af ansøgningen skal det endvidere afklares, hvor stor en støtte der kan ydes til projektet. I forbindelse med miljøstyrelsens tilsagn om støtte vil det være hensigtsmæssigt at fastsætte en frist for ansøgerens accept af støtten og de vilkår, der gælder for ydelsen af den.

Såfremt miljøstyrelsen ikke er enig med amtsrådet i, at der bør fastsættes vilkår om etablering af et okkerrensingsanlæg, tilbagesendes sagen til amtsrådet, som derefter meddeler godkendelse efter § 3, stk. 2 til gennemførelse af dræningen uden vilkår om etablering af et okkerrensingsanlæg.

Til § 4

Bestemmelsen indfører en mulighed for, at miljøstyrelsen f.eks. på baggrund af en udtalelse fra amtsrådet, i særlige tilfælde og mod erstatning kan meddele afslag på ansøgninger om tilladelse til gennemførelsen af dræninger.

Bestemmelsen har til formål at bevare højt prioriterede vandløb af væsentlig miljø- og fiskerimæssig værdi, og at yde kompensation til jordbrugserhverv, der afskæres fra at dræne små jordarealer.

Ved administrationen af denne bestemmelse skal der tages hensyn til den planlagte målsætning for vandløbene m.v., dvs. at der skal ske en afvejning af de til det enkelte vandløb eller vandløbssystem knyttede interesser. Bestemmelsen kan således f.eks. tænkes anvendt i de tilfælde, hvor et okkerrensingsanlæg ikke vil give en tilstrækkelig be-

skyttelse af vandløbet mod okkergener, og herunder kan også inddrages hensynet til øvrige interesser, som udnytter vandløbet i erhvervsøjemed.

Erstatningens størrelse vil blive søgt fastsat af miljøstyrelsen efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. I mangel af enighed skal erstatningssagerne på samme måde som efter vandløbsloven afgøres af landvæsenskommissionen. Erstatningen skal svare til den nedgang i salgsværdien, som afslaget påfører den pågældende del af ejendommen.

Der ydes ikke erstatning vedrørende arealer, hvor der tidligere er ydet erstatning efter denne lov, og miljøstyrelsen kan stille det som vilkår for ændring af et tidligere meddelt afslag, at udbetalt erstatning tilbagebetales helt eller delvist.

Til § 5

Bestemmelsen har til formål at sikre, at den til enhver tid værende ejer af en ejendom driver og vedligeholder de af miljøstyrelsen efter § 3, stk. 3 godkendte okkerrensingsanlæg på de i godkendelsen anførte vilkår. Pligten til at drive og vedligeholde okkerrensingsanlæg tinglyses på ejendommen. Tinglysningen er af oplysende karakter og ikke en gyldighedsbetingelse for pligten til at drive og vedligeholde okkerrensingsanlægget.

Til § 6

Bestemmelsen angiver de projekter til okkerrensning m.v., der kan afholdes udgifter til. Loven har ifølge § 1 til formål at forebygge og bekæmpe okkergener fra jordbrugserhvervet, og der kan derfor i første række afholdes udgifter til okkerrensning m.v. i forbindelse med dræningsaktivitet, der iværksættes efter denne lovs ikrafttrædelse, samt til fortsat drift af okkerrensingsanlæg, der er iværksat som led i forsøgsordningen.

Erfaringerne fra forsøgsordningen viser endvidere, at en række vandløb i dag er okkerbelastede af tidligere etablerede dræninger. For visse af disse vandløb kan der være behov for at få forbedret vandkvaliteten, og da dette kun meget vanskeligt kan ske ved indgriben ved de eksisterende dræninger, er der åbnet mulighed for, at denne forbedring kan effektueres ved foranstaltninger ved selve vandløbet. Vandløbsmyndigheden kan således ansøge miljøstyrelsen om støtte til gennemførelsen af sådanne foranstaltninger.

I forsøgsperioden er der foretaget forsøg med okkerrensning i Hvirl Å i Sønderjyllands amtskommune og i afløbet fra Vandet Mose i Viborg

amtskommune (bilag 6 til okkerredegørelsen), men egentlige foranstaltninger er ikke gennemført.

Endvidere er der åbnet mulighed for, at dambrugere kan få støtte efter loven i tilfælde, hvor det kan dokumenteres, at dræninger efter denne lovs ikrafttrædelse har medført øgede rensningsomkostninger på dambruget.

Desuden kan der efter loven afholdes udgifter til undersøgelser m.v. Her tænkes dels på fortsættelsen af de undersøgelser over jernudvaskningens omfang, intensitet og varighed, der er igangsat i forsøgsperioden (bilag 10 til okkerredegørelsen) og dels på afprøvning af nye metoder til begrænsning af okkergener.

Da det på forhånd er vanskeligt at skønne over det årlige behov for okkerrensning m.v., bør der være mulighed for overførsel til følgende finansår af ikke forbrugte beløb. De skønnede udgifter til okkerrensning m.v. agtes reguleret i overensstemmelse med udviklingen i reguleringsindekset for jord-, afvandrings-, belægnings- og færdiggørelsesarbejder. Reguleringsindekset er 491 pr. 1. januar 1984.

Gennemførelse af lovens intentioner om afholdelse af udgifter til støtte og erstatning m.v. efter § 4 og § 6 forudsætter, at de fornødne bevillinger er til rådighed. Det bemærkes, at erstatning efter § 4 må anses for en lovbunden ydelse. Miljøstyrelsen vil søge bevillingsmæssig dækning herfor på de årlige finanslove og vil iøvrigt søge at fremskaffe yderligere midler, såfremt bevillingen mod forventning opbruges inden udgangen af et finansår.

Til § 7

Bestemmelsen omhandler omfanget af støtten og vilkår for ydelse af støtte efter denne lov.

Støtte efter § 6, stk. 1, nr. 1 til okkerrensningsanlæg ved jordforbrugserhvervets dræningsaktiviteter omfatter samtlige udgifter til projektering, etablering og drift af anlægget. Støttebeløbet fastsættes således, at det står i rimeligt forhold til den direkte værdiforøgelse jorden påføres ved dræning og til jordens salgsværdi i drænet tilstand.

Støtten omfatter dels en engangsudgift til projektering og etablering af anlægget, og dels årlige udgifter til drift af anlægget.

Støtten til projekterings- og etableringsomkostninger udbetales af miljøstyrelsen, når projektet er udført og godkendt af amtskommunen, og attesterede regninger for arbejdet er fremsendt til miljøstyrelsen.

Støtte til drift af nye anlæg udbetales af miljøstyrelsen en gang årligt ved fremsendelse af atte-

sterede regning for driftsudgifterne. Driftsudgifter omfatter typisk udgifter til hydratkalk, udgifter til oprensning af bassiner m.v., men omfatter ikke løn til jordbrugeren for pasning af anlægget.

I de tilfælde, hvor støttebeløbet ikke dækker samtlige udgifter til okkerrensningen vil støtten fortrinsvis blive ydet til projekterings- og anlægsomkostninger og dernæst til drift af anlægget, indtil det samlede støttebeløb er opbrugt.

I miljøstyrelsens tilsagnsskrivelse anføres endvidere, hvilke vilkår der gælder for ydelse af støtte efter denne lov. Herunder bl.a. at projektet skal udføres i overensstemmelse med godkendelsen, at anlægget skal passes, vedligeholdes og drives i overensstemmelse med godkendelsen, og at støttemodtageren og efterfølgende ejere af ejendommen er forpligtet til selv at financiere fortsat drift af anlægget, i de tilfælde hvor miljøstyrelsens støtte ikke dækker alle driftsudgifterne. Pligten for den til enhver tid værende ejer af en ejendom til at drive og vedligeholde okkerrensningsanlægget tinglyses på ejendommen jfr. § 5.

Endvidere kan der ved støtte efter denne lov blive tale om nedsættelse eller bortfald af støtte i de tilfælde, hvor der ydes støtte til okkerrensningsforanstaltningerne efter anden lov, herunder bl.a. miljøstøtteloven.

Til § 8

Bestemmelsen omhandler bortfald af godkendelser og støttetilsagn, og miljøstyrelsens adgang til at forlange udbetalt støtte tilbagebetalt.

Miljøstyrelsen kan bestemme, at en godkendelse bortfalder, at tilsagn om støtte bortfalder helt eller delvist, og at udbetalt støtte skal tilbagebetales, såfremt ansøgeren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for henholdsvis godkendelsen eller tildelingen af støtte. Det samme gælder, hvis vilkårene for godkendelsen eller tildelingen af støtte ikke opfyldes.

Til § 9

Amtsrådet fører tilsyn med overholdelsen af denne lov og beslutning truffet i medfør af loven.

Amtsrådets tilsynsforpligtelser i medfør af loven omfatter bl.a. tilsyn med, at okkerrensningsanlæg udføres i overensstemmelse med godkendelsen, at anlæggene passes og drives i overensstemmelse med godkendelsen, samt at anlæggene er tilstrækkelig effektive og driftsstabile til at sikre vandløbet mod yderligere okkerbelastning. Resultater og vur-

dering af dette tilsyn skal indberettes til miljøstyrelsen.

Tilsynet omfatter dels tilsyn med anlæggenes rensningseffekt samt tilsyn med de biologiske og kemiske forhold i vandløbene opstrøms og nedstrøms for udledningen fra anlæggene.

I forsøgsperioden har amtsrådet til brug for udarbejdelsen af redegørelsen om forsøgsordningen foretaget et meget intensivt tilsyn med anlæggene og med de biologiske og kemiske forhold i vandløbene. Resultaterne af dette tilsyn samt en vurdering heraf er givet i bilag 14 til okkerredøgørelsen. Endvidere er der i forsøgsperioden foretaget en harmonisering af tilsynsanalyser med henblik på at sikre ensartet prøvetagning og sammenlignelige analysemetoder (bilag 13 til okkerredøgørelsen).

Til brug for tilsynet har miljøstyrelsen desuden udarbejdet en vejledning i tilsyn med okkerrensningsanlæg (bilag 14 til okkerredøgørelsen).

Amtsrådets tilsyn vil i fremtiden kunne reduceres væsentligt i forhold til tilsynet under forsøgsordningen. Ved langt hovedparten af anlæggene vil det være tilstrækkeligt med et mere intensivt tilsyn, således at den løbende driftskontrol i det væsentligste baseres på indberetninger fra den ansvarlige for driften af okkerrensningsanlægget. Det bemærkes, at amtsrådets kontrol og analyseaktivitet kan overdrages til private i de tilfælde, hvor dette findes mest hensigtsmæssigt.

Nærmere retningslinier for amtsrådets tilsynsomsfang vil blive udarbejdet i de nødvendige administrative forskrifter, der forventes sat i kraft samtidig med loven.

Opstår der fare for okkergener ved driften af de okkerrensningsanlæg, der er nævnt i § 3, stk. 3, kan amtsrådet efter § 9, stk. 2 pålægge ejeren inden en fastsat frist at udbedre anlægget og om nødvendigt straks at standse afledningen. Efterkommes et sådant pålæg ikke, kan amtsrådet lade det fornødne arbejde udføre på ejerens bekostning.

Opstår der fare for okkergener ved en dræning, der i strid med § 2 er påbegyndt uden godkendelse efter § 3, eller hvor godkendelsen er bortfaldet efter § 8, kan amtsrådet lade det fornødne arbejde udføre på ejerens bekostning, når et pålæg (lovliggørelsespåbud) til ejeren om at standse udledningen ikke efterkommes.

Er faren betydelig, kan amtsrådet om nødvendigt træffe foranstaltninger efter § 9, stk. 3 og 4 uden forudgående pålæg.

Til § 10

Bestemmelsen svarer til princippet i miljøbeskyttelseslovens § 51.

Til § 11

Bestemmelsen giver miljøministeren adgang til at fastsætte regler om behandling af sager efter denne lov, herunder om:

- Hvilke oplysninger der af ansøgeren skal tilvejebringes i sager om godkendelse af udgrøftning og dræning efter § 3, stk. 2 og 3, erstatning efter § 4 og om støtte efter denne lov.
- Udbetaling af erstatning og støtte efter denne lov.
- Amtsrådernes behandling af sagerne.
- Indbringelse af sager for landvæsenskommissionen efter § 4, stk. 3.
- Amtsrådernes tilsyn efter § 9.

Bestemmelsen giver endvidere ministeren adgang til at bestemme, at afgørelser efter denne lov skal træffes af amtsrådet i stedet for af miljøstyrelsen.

Nærmere retningslinier og bestemmelser herfor vil blive fastsat i en bekendtgørelse og et evt. cirkulære, der forventes sat i kraft samtidig med loven den 1. januar 1985.

Til § 12

Bestemmelsen omhandler de skattemæssige forhold vedrørende støtte og svarer til reglen i den midlertidige støtteordning.

Støtte efter § 6 medregnes ikke til modtagerens skattepligtige indkomst. Den del af udgifterne til okkerrensningsforanstaltninger, som dækkes af støtten, kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen eller medregnes ved opgørelsen af grundlaget for skattemæssige afskrivninger og medregnes ikke til anskaffelsessummen ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af ejendommen.

Det bemærkes, at erstatning der udbetales ved afslag til dræning ikke medregnes til modtagerens skattepligtige indkomst efter den generelle regel i lov nr. 247 af 9. juni 1982 om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Til § 13

Miljøstyrelsens og amtsrådets afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til § 14

Denne lov finder ikke anvendelse på udgrøftning og dræning, der reguleres i henhold til vandforsyningslovens kapitel 5, vandløbslovens kapitel 6 (bortset fra § 21) og 9 og miljøbeskyttelseslovens § 17 og kapitel 5 (bortset for jordbrugets virksomheder).

Der henvises til afsnittet ovenfor om forholdet til anden lovgivning.

Efter stk. 2 er godkendelse i henhold til vandløbslovens kapitel 9 uforuden i forbindelse med udførelse af okkerrensingsforanstaltninger efter denne lov. Bestemmelsen er medtaget af forenklingensmæssige grunde, idet det ikke skønnes påkrævet at indhente særskilt godkendelse efter vandløbslovens kapitel 9 til udpumpning af drænvand i vandløb, når et sådan pumpeanlæg alene etableres af hensyn til etableringen af et okkerrensingsanlæg som led i en godkendelse efter denne lovs § 3, stk. 3. Det forudsættes herved, at miljøstyrelsen ved vurdering af de enkelte projekter er særlig opmærksom på dette forhold.

Bestemmelsen giver endvidere ministeren mulighed for at bestemme, at loven også finder anvendelse på okkerafledning fra andre udgrøftninger og dræninger, der reguleres af vandløbslovens ka-

pitel 6 og 9, end § 21.

Til § 15

Bestemmelsen fastsætter straf i form af bøde, hvis man:

- i strid med § 2, påbegynder udgrøftning eller dræning uden godkendelse efter § 3,
- foretager afledning fra en udgrøftning eller dræning, der i strid med § 2 er påbegyndt uden forudgående godkendelse efter § 3,
- foretager afledning fra en udgrøftning eller dræning, hvor godkendelsen er bortfaldet efter § 8,
- overtræder vilkår, der er knyttet til en godkendelse efter § 3.

For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan er pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Til § 16

Denne lov træder i kraft 1. januar 1985.

Til § 17

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.